

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race

Published every Friday

AMERIKANSKI SLOVENCOV GLASZ

AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. JUNIUS 6, 1924.

No. 23.

BETHLEHEMSKI GLASZI

Odaja od táksi lotov, od steri szo porcije nej plácsane

Vszáki szlovenec trno dobro
vesini, esi szi poglédne za szvo-
jimi lotami, esi je má küplene,
ka kak sztojí pri poreiji.

Okróglínszki peneznik je
vu engliszi novinaj glászo zdaj
té preminouesi pondelek tákse
lote na odaio, za stere je porei-
je nisece nej plácsa 1921 i 1922-
ga leta.

Tak miszlimo, ka jeszteio
táksa iména z-steri sze nam
trno tak vídi, ka szo Szloven-
cov iména i tak zdaj eti nister-
ne zamerkamo, ár tak miszli-
mo, ka szamo dobrouo vesini-
mo z-tém, esi tou na szvekle
prineszemo. Szpíszano jeszte
kakí ward kelko lotov i kelko
trbej za nej plácsati, esi je sesé
vórejsiti.

Bethlehem 5-ti Ward. Buk-
vics Mary, 1/2 lota \$4.00. Beth-
lehem 14-ti Ward. Bedits John
2 lota \$3.00. Bethlehem 15-ti
Ward. Amberko Charles, 2 lota
\$3.00. Ali tak miszlimo, ka je
tou nej Amberko, nego po prá-
vom je miszlimo Anderko.
Domján Mary 2 lota \$3.00. Zel-
ko John 2 lota \$3.00. Bethle-
hem 16-ti Ward. Kardos Jo-
seph 2 lota \$2.00.

Jeszte esese prevnogo dosz-
ta iménov, sterim sze loti odáio
zdaj prísesztén pondelek, Juni-
usa 9-ga, ali té iména szmo nej
mogouesi vsze prínésiti, ár szo
trno zmejsano szpíszane. Telko
proszimo postívane estejouese,
naj tou glászijo med szvojimi
szpoznanci, steri máio kákse
lote szpoküplene, naj sze za
tou poszkrbijo, esi szo porcije
nej plácsati i naj tou delo esese
ete keden vréd szprávjio, ár
de te zse keszno, gda sze
loti odáio za fáil peneze. I gda
sze ednouk odáio, te zse dosz-
ta hodbé i sztroskov jeszte
táksa delo nazáj szprávlati.

Záto pa vszáki szlovenec
trno dobro vesini, esi szi za
tém poglédne esese zdaj dokécs
je nej keszno, esi bi napríliko
steri nej meo plácsane poreijo
naj szi je esese ete keden vréd
szprávi.

Tou opomínanye naj nisece
ne drzí za spájsz, nego naj szi
vu znánye vzeme, ár je tou po
právdí szkonesano ino do odá-
ni za tou cejno kak szo odzgo-
raj zamerkani.

Velki Piknik

Zdaj na Ríszálszko nedelo
popoudnévi bode Luther Már-
tona Ev. Bet. Pom. Cérkevno
ga Drústva letosz prvi velki
Piknik vu Szv. Józséfa fárnóm
Parki, Seidersville, Pa. Nej je
potrejbno potrdjávatí, ka je
té Piknik návjéksi i nájlépsi
vszákó leto i gvísno letosz tídi
ne osztáne odzaja od prejsi.
Prireditelje sze neszmerno pri-
právlajo keoj, ka naj na tom
pikniki vszákóga gouszta vu-
godno vózdovolijo vu vszá-
kom táli. Lutheránje sze seséio
vópokázati, ka dóhok oni znáio
návjéksi, nájbóhok i nájvesze-
lejsi Piknik napráviti, záto pa
moremo vszi tá príditi, ka naj
vídimó, esi rejszan vsze tak
trno dobro i veszélo bode tam!
Za dobre goszlaré, nájz-májnej
so jejsztvíno i zvónréda dobro
pítvíno je poszkrbleno.

Cigár-fabricski delav- cov gyülejs

Cigár-fabricski delavecov
union je na pondelek vesér,
juniusa 9-ga poprejki velki
gyülejs pouzvao vküper vu
Szlovenszki Hall, na steroga
szo vszi cigár-fabricski delav-
ci, tiszi tídi, steri szo nej or-
ganizejrani, pozváni. Na tom
velkom gyülejsi doszta zname-
nitoga dela namejnijo naprej
dati i szkonesati, za steroga
volo opomínamo vszákó zsenz-
sko i deklino, naj nazouesi bode.

Vogrszki Zsenszek Piknik

Vogrszko Zsenszko Drústvo
zdaj na Ríszálszko nedelo velki
Piknik priredí v-Butztowni, na
steroga sze prevees priprávlá-
jo, ár kak na plakátaj glászijo,
vogrszke zsenszke seséio prejd-
nye bidti v-tom, ka de nyigov
Piknik vees vrejden od vszej
drúgi. Szamé szprávlajo náj-
zsmájnejso jejsztvíno, peese-
nyé, stero do tídi one vóobszlü-
zsávale. Na vsze máio pazko,
naj sze vszáki gouszt veszélo
esüti na tom Pikniki, poszkrb-
le szo sze za nájbougse goszla-
re, pítvine i esese za leipo vrej-
men, ár tak právjio, ka gda
one drzsjío Piknik, te neszmi
bozsno vrejmen bidti ino esi
sze tou rejszan szpuni, tak pa
za isztino moremo na tom Pik-
niki bidti, ár za leipo vrejmen
do vrejnde podpéranya vo-
grszke zsenszke.

Veszéli Fárni Piknik

Szlovenszke R. Kath. Fare
letosz prvi Piknik je preminou-
eso nedelo bio obdrzsáni, steri
sze je — esi je rávno grdo vrej-
men bilou — trno lepo posz-
resco. Nej szamo szlovenec, nego
vougri szo tídi vu lejpom ra-
esuni bíli na tom Pikniki, na
sterom sze je za isztino vszáki
gouszt veszélo esüti, ár leliko
povejmo, ka tiszto, stero szo
obecali na té Piknik, szo tídi
szpunili. Táksa zsmájna jejszt-
vína i pítvína je bíla, kak je
esese nej bilou na Piknikaj ino
kak sze vídi, g. Father Verén
szo sze nej zaman szkrbeli i
trúidli na tom, ka naj vsze
dobro bode, pa esi do na drúge
Piknike tídi táksa pazko meli,
te ji lehko naprej zagvúsamo,
ka bounge i veszelejse Piknike
drúgi nanes nedo mogli pri-
redíti, kak szamo szlovenszka
kath. fara. Kak szmo zvedli,
Juniusa 15-ga bode drúgi i
doszta véksi Piknik, kak je
zdaj bio, prej ka je té szamo na
probo bio drzsáni i tiszti esese
násisí bode.

Szövetségov Piknik

Vogrszkoga Delaysztva Bet.
Pom. Drústva. Ali po bole poz-
nánóm iméni Szövetségov letos-
nyi prvi Piknik je preminou-
eso nedelo bio obdrzsáni vu
University Parki, steri sze je
szamo zavolo szploj bozsno-
gouese nej poszresco tak, kak
návadno. Ali esese je itak nej
bozsno bio szkonesani ino kí
szo nazouesi bíli, szo sze trno
veszélo esüti. Toga drústva
drúgi piknik juniusa 15-ga bo-
de v-Butztowni, na stero zse
zdaj opomínamo szlovenec.

Na vogrszskom do szamo vudné vozile zseleznice

Vogrszke zseleznice szo tak
povejdano od szredine velke
bojne mao nepresztanno vu krí-
zisi. Vekivecsno pozdigávanye
tarife je nej bilou pripravo
na tou, ka bi deficit odsztrani-
li, ár sze je tak vu blága, kak
vu personsztva vozsnji obcsü-
no pomenkanye szkázalo. Zdaj
je tak zrávdalo vogrszki zsele-
znice ravnitelsztvo, ka do zsele-
znice szamo vudné vozile. Med-
národne express zseleznice do
nadale tídi hodile vnocsi, esi
po hodbe rédi morejo vnocsi
idti szkousz országa.

PALMERTON, PA.

Edne szlovenszke fami- lije dvojna zsaloszt

(Nazmánye dáno od nasega za-
vüpnika Doncsesz Józséfa.)

Nezgovorno tuzsen vdáree
je doszégo edno szlovenszko
familijo vu Palmertoni, k-ste-
romi priszpodobno pripetjé
rejtkszti szlisi. Bohár Sándor
z-Dankovec i zsená roj. Ru-
zsies Szidonia z-Sálovec, szta
preminouesi keden zgübila dvá
lúbléniva máliva sziná na ed-
nouk, steriva szta vu Skarlát
betégi vu krátkom cajti nevesá
kano ednozadrúgim mrlá. Szta-
rejsi pojbec Sándor je 4 lejta i
5 meszeceov sztar bio, kí je sz-
amo 36 vör lezsao vu szvojem
teskom betégi, szo ga pre-
minouesi tork pokopali. Drú-
gi pojbec John je 2 leti i 8
meszeceov sztar bio, steri je
56 vör bio betezsen, je premi-
noueso szrejdó pokopani. Obá-
dvá szta vu Palmertoni na
Szrdéa Jézusovoga r. kath. cin-
tori polózséniva na vekiveesen
pocsíné, na sterój pouti szo
palmertonszki szlovenec z-vel-
kim tájlemánjom szprevodili
tejva máliva mrtveca, steriva
szalúje zvón tuzsni sztarisov
tídi mála 7-lejt sztara szesztá
Margitka.

Naj nyima dá goszpodin
Boug szlatek pocsíné vu onoj
zemli, na sterój nyima je nej
dopüszto zsvéti; kak ráni ví-
hér je doli vtrgno z-drejva dvej
máivi vejkiei, stero szo sze po
mlácsnom szunci esese komaj
zaesnole zeleniti, rávno táksa
je bíla szmrt tejva dvá pojbeca.

ALLEN TOWN, PA.

Zásztavo poszvetsüvanye

Juliusa 4-ga velki szvétek
bode vu Allentowni, ár de na
té dén Prvo Szlovenszko Bra-
tovesine Pomágojouese Drúst-
vo vu Ameriki, 6-ti fiók vu
Allentowni dá poszvétiti szvojó
nouvo Amerikanszko zásztavo,
steri szi je obszvojio. Vszáká
kotriga toga iménüvanoga
Drústva z-veszéljom esüje
táksé glászi, ali nájbóle veszéle
do pa 6-ga fióka kotrige vu
Allentowni, sterim sze zdaj té
plemeniti cil szpuni.

Po poszvetsüvanyi velki
bál bode vu Vogrszskom Halli
520 Union Streeti. Na steroga
z-pozdravlejnjom vsze szlo-
venec z-Allentowna i z-drúgi
várasov tídi pozávajo, kí szo
mogouesi naj pri tom poszvets-
üvanyi i na bálii tao vzemejo
na té plemeniti dén. "4th
July".

Zásztave poszvetsüvanye sze
zaesne pred poudnom ob 10
vóri vu Némzskoj Cérkvi, na
4-tom streeti.

Nouva privandrajoucsa právda je koncso potrdjena

Zse szmo písali, ka je tak
szénátus, kak poszlánecov hiza
szprejéla nouvo, poszígurno
privandrajoueso právdó, stero
je Johnson szenátor zbrodo vó
ino szamo esáka na prezidento-
vo potrdjávanje. Ali zdaj je
zse szkousz toga tídi prisla
tá právda, Coolidge prezident
jo vu táksó formo podpíszao,
kak je bíla szprejéta od obej
sztráni, vu valánye sztoupi zse
letosz júliusa 1-ga. Po nouvo
právdí z-Vogrszkoga 488, z-
Jugoszlávi je pa 735 poutnikov
lehko príde notri na edno
leto.

Vogrszki ország je vö- plácsao szvoj dug Ameriki

Hughes zvönejsnyi poszlov
miniszter je preminouesi ke-
den na ocsivesztanoszt prineszo,
ka je Vogrszki ország szpuno
szlejdnyi sztopáj zouesi Zdrü-
zsénimi Drzselámi gorisztojé-
esega dugá na vözglíjanye.

Grof Széchenyi László was-
hingtonszki vogrszki követ je
preminouesi esetertek 1,939,000
dollárov vrejdnoszti vogrszke
vládne obligáciejé dao ameri-
kanskazkj kinesnici ino v-mem-
bo je nazáj doubó tiszto obligá-
cijo, stero je vogrszka vláda
dála za gvísne pomoesne goto-
vine vesázi po zvezányi ár-
mizsticiuma. Prejdáne vládne
obligáciejé rávno tak, prejd-
nyosztne zavézniice ládajo na
Vogrszkoga országa vszákó
drzsávno imánye i dohotke.

Prouti notrivandrajou- csim sze napelávajo

Fárne i Gmajnszke Solé scsé jo prepraviti, tühince pa deportejrati

Pred trejmi meszecami sze
je vu Pennsylvaniji nasztávila
American party organizácija,
stera je zdaj té preminouesi
pondelek drzsála szvojó prvo
konvencijo, na sterój je tou
bilou szkonesano, ka de podpé-
la Ku Klux Klane ino prohi-
biciionszki párt.

Tou je zglászo, kak glászi-
jo z-Uniontown, Pa. W. M.
Likins, docsaszni szekritár.

Mr. Likins je zglászo, ka
nyegov párt zdaj na jeszénz-
ko odeberánye na vsze esészti
vöposztávi kandidáte. Nadale
je tou pravo, ka American party
zató podpéra Ku Klux Klan-
e ár sze "Nyegov párt na
tiszte vüpa, steri seséio viditi
naj sze právdé notri zdrzsáti."

Okouli 100 delegátusov prí-
de na edno drúgo konferencijo
vu sterój tao vzemejo Knights
of Malta, Junior Order of Uni-
ted American Mechanics, nisz-
terni fiocke od Ku Klux Klan-
ov i edno pár Protestant cérk-
kvov.

Té párt tou sesé doszégnoti
naj sze notriprivandrajoucsa
presztávi z-vszej krájov od
juzsne i centrálne Europe,
fárne i gmajnszke solé naj ne
vesíjo dale; tühinci steri nevör
jejo vu právdí ali prouti právdí
pregrehjsijo naj sze depor-
tejraro; tühinszke novine naj
pod ceizuro prídejo i vsze per-
sonszko unánye naj pod pazko
príde.

Amerika nyim naj dug tá püszti, ali Némzski ország naj plácsa

Tou je francuskoga országa zvönejsnye politike hr-
bet i na tom sze edno betvo ne szpremeni, esi gli ka szo im-
periálisti buknoi ino szo drúgi prisli na vladársztvo. —
Republi kanszki szociálistje vküper drzsáio z-tejmi náj-
bole divjimi radikáli na tou gledoucs, ka naj Némzski or-
szág plácsa do vküper ponúsenoszti, národna liga pa naj
zagvüsa Francuskoga országa zdajsnye mejé i Amerika
nyim naj vkraj püszti bojnszki dug.

Francuski politicsni pártov
vszáká vejka i rázloesni poli-
ticsnoga previdejnja poszlán-
ci, sze vu ednom deli brezi vsze
ga dvojúvanya zglíjajo i tou je
tou, ka je Némzski ország plá-
csati duzsén i plácsati more,
ali rávno teda naj nyim Ameri-
ka nyigovi dug tá püszti, stero
ga szo Francusi vu bojnszkom
vrejmeni naprávili.

Na tom je nigdár nisece nej
dvojúvao, ka bi francuski poli-
ticsni pártov voditelsztva tou
bio politicsen ábéec. Ali zdaj
vu preminousem je táksa
szpremejnuyene posztanoló na
Francuskoga országa politics-
noj mapi, zavolo vládnoga
párta i Poincaréja politike po-
bíjenye, ka sze je zvönejsnya
zemla, ali nájbóle Némzski or-
szág vu tom szlatkom szné zá-
bao, ka esi lejvi tao príde na
vládo tak te Némzski ország
doszta bougse bode vóobszlü-
zséní od Francuskoga országa
sztráni. Tém vise nistemim
sze je esese tou szenyalo ino
szo zse tiszto szveklino vidli,
ka esese na mérvézanim kon-
traktusom tídi naprávjio táksa
szpremenyene, od steroga
Némzski ország prejdnyoszt do-
bí na szvoj haszek.

Tou namenývanye je szploj
razzagno Paul Boncour, repu-
blikánuski szociálistzki poszlá-
nec, kí med Painleve vörnike
szlisi ino je szvojega párta
eden voditelszki eslovek. Od
onoga mao, kak je vu Francus-
kom orszáji lejvi párt priso k-
obláztanosztí zdaj vu tom pre-
minoucem odeberányi je szo-
ciálisttov prestímanye nezra-
csunano velko vu politicsnom
ravnanji, i nájmre, esi sze
nyim poszrecci glíjanye naprá-
viti z-radikálcami, sterim je
Herriot gláva, naj lehko vkü-
per delajo.

Francuskoga országa prís-
esztnoga vládnoga predsadni
ka nájvees lüdi vu Herrioti ví-
di, ali more bidti mogouese
bode, ka napríliko Painleve
prejk zeme ravnitelszke cigle.
Kakkoli te zse bode, szociálist
je prídejo na kralüvanye, vu
sterom rázlogsek szamo tou bo-
de, ka de z Herriotom radiká-
liski párt díktéro, z-Painlevom
pa primejmi republikáneci, ali
pa národni szociálistje.

Boncour-a nájznamenitejsi
tao od nyegovoga gucsa tou
pomejni, steri sze z-némzsim
sztánóm szpráva. Po Boncou-
rovom previdejnji sze niti
eden francus nemre na tou do-
biti, ka bi némcom kaj popüsz-
to, tém bole je vszákóga zvö-
nejsnye politike programa hr-
bet tao, ka naj Némzskjország
plácsa vu mirovnóm kontrak-
tusi na nyega navrszno bojnsz-
koga kvára povrnejnje.

Rázloesek je med konzerva-
tívi i med pregnáni národni
politikusov k-sterój koli sztran
ki naj szlisíio szamo tou, ka szo
teij Ruhr krájino obszédjenye
nigdár nej za dobro szpoznali
nájbóle za vérsztvenoga zroka
volo nej. Proutisztojécsi politi-
kusov vidme szo zse od zaesét-

Nájvékse i nájbóle ra-
szürjene vendszke novine
vu Zdrúseni Drzseláj,
steri vszáki rád vu Ame-
riki zsvoucsi vendov
szlisnosztí szlúzi.

Szhája vszáki pétek

ka mao tou bílé, ka je tou ob-
szédénje velke sztroske pojelo,
stero sze níkak nemre szplá-
csati.

Tak bi te záto oni trno radi
doli pravli z-Ruhr krájiné ár
je nyigovo vözvézanye tak sza-
mo tou, naj zdajsnye mejé
Francuskomi orszáji zagvüsa-
ne bodejo. Zvön mejé zagvüsa-
nosztí esese edno drúgo prso-
nyou i zselejnye tídi máio
pred szebov. Tou pa zdráven
Ameriki právi i Boncour, kak
szociálistza, ne zselej menyé,
kak tou, ka naj Amerika bode
tak dobra i naj tá püszti —
bole povejdano — naj senka
tiszte peneze stero je poszoudi-
la Francuskomi orszáji vu
Bojnszskom vrejmeni.

Isztino szo meli tiszti, steri
szo tou zse pföröküvati, ka Po-
incaréja buknyenoszt níkej ne
pomejni na némce gledoucs
sztrán.

Brown püspek je prej "krívovörec"

Oktohra 14-ga scséio oszou- diti za grejhsnika szpozna- noga protestánszoga episz- kopáliskoga vísesnyega popa

Szenzáciionszke verevadlü-
vánszke tozsbe razprávlanye je
bilou vu preminouesi dnévaj
vu Clevelandi, O. Protestánske
episzkopáliske vere szprávis-
esa z-deszeti püspekov sztojé-
esese szoudnistvo je za krívea
szpoznalo vu krívovörsztvi
William Montgomery Brown-a
prot. episzkopáliskoga vu po-
koi bodoucséga arkansaskoga
püspeka, kí je pred dvej leti
vódao knige pod iménóm
"Kommunizmus i Krsztsanszt-
vo", vu steri je doszta táksa
píszao, z-sterim je velko szen-
záciio zbüdo na vsze kráje.

Za toga volo szo ga vu
tozsbo préjali, ka je krívovörec
i Bogá tájécsi, stero tozsbe raz-
právlanye je vu Trinity kat-
hedrálisi bílon obdrzsáno,
rávno vu tisztój církví, gde
szo Browna vu mládi lejta za
popa poszvétíli. Brown püspe-
ka je tou bilou nájbóle intere-
szántno, gda je vözglászo, ka
on nevörje vu vere vadlíványa
od rejcsi do rejcsi bodoucsen
razkládanyi, nego tiszto szamo
szimbolicno vörje. Med ve-
csim sze je etak bráno: "Naj
mi bode dopücseno, ka mo szi
na szlobodni premislávao, ka
zisztka vszákó szvesztvo szamo
szimbolicno, po formi szpoz-
nam, ka naj pravico vö tídi
lehko povém, té na mojo dü-
sevnoszt lehko právim, ka
vörjem! Ali esi tou térgyajo
od méne, ka morem od rejcsi
do rejcsi szpoznati, ka je Boug
szvejt z-nikój sztvouro, ka naj
vörjem, ka je Jánosa cápa po-
zsrta, ka je Boug znieso cejli
szvejt zvón Noé-ja i vu bárki

(Dale na 5-om sztráni)

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Zapelávajoucsi stampi

návajo lüdsztvo, kak je kralüvajoucssemi razrédi vugodno, prijétno, kralüvajoucsa zmozsnozt je pa jedino vu kapitaliski rokaj, cejlo politicsno zsvilejnye kapitaliski razréd ravna. Tiszti stampi tiszte novine, stere kapitalisti, na ládanyi bodoucsi politikuske po szvojem dühi dájo písati, nigdán nedo tak písali, ka bi nyim neprijétno bilou, stero je pa nyim vugodno, tiszto nemre bidti prijétno delavszkomi razrédi, ár tou je znáno, ka nemre nikákomi kaj dobrog vcsiniti, ka bi tiszto drügomi nej na skodo bilou.

Tak je tou, gda od kapitalistov vódrzsáne novine za kapitalizmus pripravno písajo, z-tisztoza szamo delavszto csüti kvárno naszledüvanye. Kapitaliske novine nigdán nedo písale, ka je bojna nej potrebna, ka naj lüdsztva millioni sze ne posilajo na bojnszke mezöve, na mesznice, nego tou písajo, ka je tákse meszársztvo trno potrejbno, ali csi bi kapitalisti rávno tak mogli tao vzéti vu tiszti bojaj, kak szíromasko lüdsztvo ino bi bojna nyim nej prineszla velke profite, gvüšno bi sze nej prepérali za nyou, nego nyigovi stampi bi nájbole krícsali za szvetszki mér.

Kapitalisko ládanye na lazslivoszti i zapelávansztva fundamenti sztoji ino csi bi vszáke novine vószpíszale temelno pravico od toga ládanya, ka bi sze lüdsztva vnozsini oucsi oupprle, vcsaszi bi sze porüsilo tou kralüvanye. Ali tou vladársztvo sze szkrbi na tom, ka naj prousznoga lüdsztva znánye ne szégne dale, szamo do tiszti mao, ka vórno osztáne kre toga szisztéma. Vu soláj sze navcsi písati, csteti, vere návuk i gvüsnoga határa z-onoga vórsztvenoga i szvetszkoga znánye, stero je pripravno na tou, ka lüdsztvo more zadovolno bidti z-gorisztjócsim szisztémom ino szí esese tak miszlijo, ka od toga bougse nancs nemre bidti. Tiszti sztrádajoucsi, brezi dela bodoucsi delavci, steri szo vu kmicsnoztí drzsáni i drügo nevejo, szamo tou, ka tak morejo plészati, kak nyim bogátci i goszpoudje fücskajo, szí nemrejo premiszliti, ka oni rávno táksi jus májo na zsvilejnye i nyih rávno tak dosztája vsze tiszto dobro i veszélo, kak ove, szamo ka oni nemajo prilike na vzsívanje táksega zsvilejnya.

Delavszkomi razrédi trbej prevrsti tiszto ládanye, steromi szo oni szamo szlüzsensztva robi. Boug je nej tak sztvouro ete szvejt, kak je zdaj notrítvááni, Krisztus i nyegovi apostolje szo tüdi nej tak vcsíli návuke, ka morejo na zémli bidti bogátci i szíromácke, goszpoudje i pávri. Té rázlocsek szo tiszti napravili, steri szo mocsní bíli, ka szo pobili szlabejse, kak vu ednoj bojni, gde ne poznajo pravice i bozse zapouvedí, nego steri je mocsnejší, tiszti zbíje szlabejsega ino nyegova je pravica i zmozsnozt, té faktum nam szveklo poszvedocsi preminúcsa szvetszka bojna, ka obládajoucsi országi vóporobíjo pobite országe brezi toga, ka bi ji düsnavejszt pekla ino ovi szlabi sze zaman bráníjo, krícsíjo, ka je tou csinejnye nepravicsno, neszmileno, ár tiszti na tou ne poszlhúsa. Tak sztoji rávno delavszto zoucsi kapitalistom, oni zaman právíjo, ka szo neszmileni prouti nyim ino ka je nyígovo djánye nepravicsno, ali ár szo delavci esese prízlabi na tou, ka bi szí mogli pomocsti, vezdaj drügo nemrejo csiniti, kak trpeti i csakati, csakati na prísesztnozt.

Vszáka moucs, zmozsnozt i dika je kapitaliska lásztnoszt, kapitalisti májo peneze, nyígova je vojszka, nyih szlüzsiyo politikuske, po nyígovom vorcáni sze pela orszácsko ravnansztvo i vórtívanje. Vu tou szlüzsbó posztávíjo stampe i dosztakrát cérkvi, pope tüdi. Ino toga na szvedousztvo, ka naj sze niscse ne burka, szpomenémo szamo edno pripetjé z-bojnszkoga vrejmena. Vu ednoj bojni niti eden protivník nescse tou szpoznati, ka je krívec, nego vszáki tou glászi, ka je pravica na nyegovoj sztráni, stero je nemogoucse, ali záto niti edna sztranka nezamüdi vu szlüzsbó posztáviti dühovnike, verovadlúvanye na on cil, ka vojszko blagoszlóvíjo, stera naj vu bozsoj miloscsi pokrepsana meszári doli szvoje "hüde neprijátel", steri szo vszi neduzsni, krotki nasi blíznyí, kí szamo na zapouved morejo roszjé prijétii klati tiszte szvoje blíznye, steri szo nyim nika nej vcsínoli hüdoga i stere szo nancs nigdár nej vidli ino na tákse klanýe szo popevje nadígáváli edno i drügo szoldacsíjo, z-odebránimi, zazsigánimi predgami szo ráтали szoldáke, ka naj sze z-velkov bátrínosztíov bojüjejo, ino kí vcs "neprijátelov" buje, bole sze "zvelicsa". Ali kak sze tou priglíja z-pétov zapouvedíou, ka: "Ne vmori!"? Csi stoj vörje vu sztárom vadlúványi, vu deszéteri zapouvedaj, té nemre vórvati vu

Odszloboditev Prekmurja

Letósiz augusztusa 12-ga bode péto leto, ka je jugoszlávcszka szoldacsíja obszédla Prekmurje, stero szo z-drügov reesjou tak právi, ka "odszloboditev." Ob prilíki te péte oblejtnice sze domá pripravíajo na velko szvetívanje, od stero-ga mí eto pout nescsemo nika písati, ár szmo mí od toga dogotka zse vcseskrát písali nase previdejnye i nancs nevcejmo, kakse szo dncsz szta-ve vu jugoszlávcszkom Prekmurji, dncsz nevcejmo, vu kaksem mertüki szo zadovolni ali nezadovolni prekmursarje z-tém odszlobodítelsztvom vu etom pétom leti, nego na tou konstatejranje szo bole pozváni dományi lüdjé i dománye novine, naj tiszte szoudíjo pro ali kontra. Mí pri etoj prilíki szamo objávimo eden ártikulus stero-ga je Mörszka Krajína na szvekloucsó prineszla vu ednoj zádnýoj numerí vu tom pítaní, steri od rejcsi do rejcsi szledécsi:

ODSZLOBODITEV

Kak szmo sze zse v-preminoucsó numerí nasi novín szpoumenoli, sze pripravíla na 12. aug. velki szvétek, na szpomin péto-ga leta odszlobodívi Prekmurja. Té szvétek obszüzávati szo prekmurszki dobrovolci, (kí szo sze za odszloboditev szvoj csasz borili), steri ji je okouli oszendeszét, szklenoli na v-Bratonei 6. aprila obdrzsánom gyülejsi. Szvétek de 12. augusztusa, manifestácia na szpoumenek tiszto-ga dnéva péto leto, gda je jugoszlávcszka szoldacsíja, na eseli dobrovolcov obrvím sztoupíla na prekmurszko zemlou, gda sze je zacsnela sztálno i denécsnyo obszédjanye Prekmurja.

Nemo sze stükali z-tém, zakaj je nej bilou szvétká zse v-prvom leti, tüdi nej zakaj ga nej bilou doszejmao, esí rávno, ka je oblejtnice odszlobodívný vszáko leto 12. augusztusa. Tou prepísztíno na dobrovolce, ár szo letosnyo oblejtnice tüdi oni szklenoli poszvetiti, mí szamo k-skodlívoj formi toga zacsétka sesémo povedati pár rejcsi, steromi szo pa znábíti tüdi nej vszi dobrovolci krívi, esí sze med nyími eden szpozábí z-tébe, z-szvoji blíznyí, z-szvoje mále domovine sztanecarov. Tak i z-táksim guesom bogme nemre zsao bidti dobrovolcom, stere ovak posztívati moremo, esí sze prekmurszki národ tüdi szpozábí znyí i szí tao z-toga szvétká nevzeme v-tisztoj meri, z-sterim szoga i ga csákajo med drügimi tüdi i dobrovolci.

Na dobrovolcov té gyülejs sze je prevecs expenejrao prouti szvojemí bratovszkomi národí niki vcsítol domácsen Horváth Izidor, kí je med drügim guesao — kak píse "Tábor" Marburszke novine) dné-20. IX. — "v-Prekmurji trbej nacionalni fundament na edni nájbole expenejrani punt Jugo-szlávije. Osztro je obszoudo madjarone, steri ji je esese doszta v-Prekmurji."

Gda stoj tak guesí, esí rávno je nej domácsen nyemi právime, ka je sovíniszt, pretírani nacionaliszt, kí nepozna nase-ga národa, záto ga za szleple-no obzoudímo. Ali gda eden domácsen guesí tak, kí bi moge poznati nas národ — je odvcs. Nej szmo kak domácsen, nego i kak vcsítel bi moge znati z-táksim delom sze je doszégno szvojesasz magya-

oni popov militváj, gda záto molíjo Bogá za vojszko, ka naj vmoríjo szvoje blíznye, án edno prouti povej drügomi. Tou je szvedousztvo, ka verevadlúvanye tüdi goriponúcajo za business ino csi szí cslovek malo na globsi zacsne premislávati, gori práde, ka kapitalisko ládanye ne sztoji na pravicsnom fundamenti, stero sze ednouk more porüsiti, kakstécs zadrzsávajo tiszti dén, ali ednouk li práde.

rizáciya. Steroga sze szpomína "Tábor". Nej z-botom, kancsukov ali z-táksimi reesáni, oh ne, nego kak tiszto, tak tüdi dncsz nacionalni düh sze pocaszoma ali zagvüšno te vlejí i vcsipi v-národ, csi sze zsným lepou dene i nej ogrízáva, zametáva i tézsi záto, ár naednouk sze nemre zgoditi vaditi tak, kak tou níkák miszli. Drejvo je tüdi nej v-ednom leti velko zraszlo!

I gda tou szgotoviti moremo, szpísemo na rovás tomi vcsíteli szamo telko kak domácseni, kí szí v-tou zsalosztio formo sesé szvoj kríih szlüzsi. Vcs je pa krív prekmurszki rezsím, kí esese i dncsz po pétom leti dopíszti kaj táksega, i ka dá prejdnyosztí táksim, i ka vcs drzsélszkomi csesztníki. Pa esese izda nede melo mémo lüdsztvo pokoja? Ali je tou zdaj nej: "hujszkanye ednoga národa prouti drügomi?"

Neszrámen je ftics, kí vu szvoje gnejzdo grdi.

DROVNI GLÁSZI

Nouvi rítarje Nameszto odsztoupívi rítarov szo imenüváni za rítare: v-Gor. Bistrici Krampács Stevan, v-Büdinici: Puhán Franc, v-Dolenci: Bücsék János.

Poszvetívanje zvonouv. V-Szebeborci szo med bojnov tüdi z-rekvirérali zvoné, zvoník je pa sztao doszejmao prázen. Da naj nezaosztánejo za dober cíl i lejpi námen, szo tüdi i Szebe-borszki evangélicianszki verníki küpíli dvá zvoná v-Soproni, stere szo Májusa 4-ga z-lejvov parádíjov poszvetíaváli i med lejpiim gouvorum g. Luthár ev. dühovnika z-pítconce dáli prejk szvojemí pozványí. Csi rávno je deszdszilo, je vnozsina národa prislo na szvétek.

Droven penez je raztrgani, razesejszani kak vnúcsa. Nej ednouk esí ides kre gráb nájdes na drovno razesejszani 1/4, 1/2, 1 Din., kí szvedocsi, ka je z-esemeráni raztrgani záto ár ga zse niscse nej steo vzéti. Zaisztio bi sze vrejmen bilou té nevolen papér zamenyatí, da bi sze nej delao národí kvár, drzsávi pa nej spot.

Gda szo szí hlápci protivnícke. Horváth János i Kardinar Miska szta szlüzsiła pri g. Dr. Labar-i v-Krízsevcí pouleg Lötmerka. Bílá szta szí zavolo níkse szváje neprijátela. Májusa 2-ga vcsér je pa Horváth vzéo kramp i je sou zse k-le-zsésemi Kardinári i kramp v-nyega vszejkao tak, ka je na krátki moge mrejtí. Horváth je odbéjszao v-blíznyí loug i sze szkrío vlsztje. Gda je vido ka zsandárje idejo prouti nyemi i odbéjszati je nemogocsi, sze je steo vmoriti tak ka je na guti zsile prejk vrezao. Zgrabíli szo ga i pripelali v-spítáo v-M. Soboto, gde sze za málo vrejmen odzdrávi, po sterom práde zaszlüzsenosztí dár.

Mrtelnoszt. — Velka zsaloszt je doszégno la Gradár Lajosa, nyegova mláda i lübléna zsená, rojena Baradies Szidonia je po trí kédniskom trplejnyí májusa 6-ga mrla. Gredár je z-pokojnov zsenouv dvei pouti vu Bethlehemi bio i doszta poz-náncov szta mela eti.

Dober Obüteo na Nogáj

je táksa vrejdnoszt, kak dobro zdrávje, ár bozsen obüteo dosztakrát na níkoi dene zdrave nogé. Na bolézne nogé pa dosztakrát nanájdemo pripravne obüteli vu rázlocsni storaj, ali esí knam prádete, gvüšno náj-dete na prebéranye.

SZPROTOLEJSNYI I LÉTOSNYI CIPELJE

za zszenszke, moske i deco

vu nájlepsoj posztávi, nájno-vejsoj mouíi i nájbougsaga zdélanya po nájrdénejsóej cejni sze dobíjo vu nasó nouvoj cípelnoj baoti. Szamo ednouk probajte küpiti, gvüšno te zadovolni z-nasím blágom.

EIML MARKOVITZ

cipelna baota

729 E. 4th Street

Bethlehem, Pa.

PAZKA!

Vszi tiszti, steri prehládjenoszt, reuma, plécsnebolezni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obíszí; zsalodcnom betegi ali vu kaksem drügom betegi trpíjo, naj sze zvüpoznosztíov obrnéjo k-meni

PAZKA!

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone : 2174

Firmo v-Prekmurji Dr.

Karlin András marburszki püspek je vu preminoucsi dnéváj drzsao firme vu prekmurszki faraj, pri steroj prilíki je trno doszta mladézní pridoubílo potrdjávanye. Szamo vu Szobooskoj fari je blízí 1200 person vzelo tao vu szvétoj firmi. Po obszédjényi je tou bíla prva funkciya Prekmurja nouvoga püspeka, ár kak je znáno, nasa krajína je prvé pod szombathelyszko püspekíjo szlúsíla.

ISZKANYE

Iscsem Gaber Ádáma, kí je rodjeni z-Vucse Gomile. Posztívani prijáteo, daj glász od szébe, ár szam zse pár lejt nej csüo od tébe. Proszim szloven-szke brate i szesztre, steri te csteli vu eti novínaj i kí znáte za mojega prijátela, naznánye nyemi dajte, ka ga isesem. Po mojem znányi vu Bridge-porti prebíva, ali vu kaksem streeti, ton nevém. Moj átresz: Stephan Kutos, 220 E. 5th St. Bethlehem, Pa.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE SPECIALISZT

DAVID SPILBERG

VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST. BETHLEHEM, PA.

V-KOROUNAJ

ali

V-DOLLÁRAJ

nájhitrej i nájbole rédnó, brezi szaksega doipótégne-nya plácsamo vó penezeposí-lanye tam prejk.

Za vlozbe 4 percentov inte-resa plácsamo.

Sífkárte odávamo na szakse liníje.

KISS EMIL

BANKOSZKAHIZSA

133 Second Ave. New York

Jedini zasztópnik Vogrszke Trztstvene Banke vu Pesti.

Jedini zasztópnik Vog. Kr. All. Zseleznice Kárte-Kancelája.

CHICAGO, ILL.

ISZKANYE

Iscsem Sinko Lajosa i Franc Amilíjo, rodjeníva szta z-sztá-roga krája z-Rogasevec. Proszim nyídbva, ali pa szloven-szke brate i szesztre, naj mí naznánye dájo, gde nyídva zloj prebívata, za stero zse naprej povém zahválnoszt. Odzgoraj imenüvávani, po mojem znányi sze zdrzsávata okouli Pittsbúrg-ha ali Bethlehem-a. Proszim vász glászte na ete átresz: John Gombotz, 1229 Greenleaf Ave. Roges Park Sta. Chicago, Ill. Jasz szam rodjeni z-Nusz-kove.

SZTABLANO POSZOJÍLO GRÜNTALÁSZNOSZT

prvo ali drügo vu vszáksém vrejmeni dámo

Mí küpímo ali odámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2519-21 West Chicago Avenue, Chicago, Ill.

poul-g Western Avenue Telephone Seley 6950

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugóvanye pri küpíványi Szftáblenaga poszojila. Grüntalásznoszt, vu zvonéjnye országe penez i sífkárte posilanye znájvcšov zadosvlesínov szpunit vszákomi. Vszákomi onomi, steri sesé szvoje rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szprávití mí szprávimó vsze potrejbne písma za tou potrejbcsino brevi vsze sztroskov.

PENEZPOSILANYE

Mí dolláre posilamo vu Prek-murje, Bánát, Bácska, Szla-venio i na Vogrszko.

Gvüsenosztí-Kiste

Mí zárend dávamo Ogúsa-nosztí kiste za \$3.00 i vísé na leto

Kak sze Kongresszus briga za farmere

Kongresszus sze vu zdajnsni dnévaj ne briga trno doszta z-farmeri, ár dobro zná, ka farmereje zdaj esese nema jo vecsino. Jeli bi sze kongresszus nej brigo bole esi bi farmerje zse zdaj meli velko vecsino? Tou je gvúšno, ka bi sze te doszta bole brigo z-farmeri, ár bi teda od farmerov esakao szvoje pod péranye. Ali zdaj, zdaj sze nyim ne pasesi na pomoues, esi gli vidi, ka szo trno potrejbni na nyou.

Farmerov sztális je dnesz dén vu zdrúseni drzsélaj na táksem szlabom fundamenti, kak pa esese nigdár nej pred etim. I té fundament je nájbole podkopao velki trószst, steri vsze vrokaj drzsi. Vrokaj drzsi zselezne poti, vu rokaj drzsi, cejlo trzstvo kak málo tak velko za steroga volo sze farmerje nikak nemrejo djenoti.

Ali príde ednouk vrejmen, gda farmerje szebi vecsino szprávi jo i tá vecsina de tiszto ga lípa mocno téjzila kongresszus, i tiszti kongresszus de mogo tak esiniti dobro za farmere kak za vsákoga drúgoga i nájbole za farmere, ár tej zdaj tak trno doszta trpijo i nej szamo, ka bi trpeli, nego doszta ji more na nikoj pridti za toga volo, ár sze kongresszus znyimi nika ne briga ali pa esi sze briga, tiszto je túdi szamo tákse briganye, kak gda betezsniki meszto vrásztva szamo vodou dájo piti.

Ki zsupov vrácsi tuber- kulozis

Eden francuski vrácsitelszki professor je velki nászhaj doszégno vu vardejvanyi plúcsnoga betega vrácsenye Charles Richet, te zveseni

vrácsitelszki professor, kí je 1923-ga doubu za vrácsitelszki poszeo vószpízani Nobel nájem, je vrácsitelszki szvejt z-ednov nouvov, szenzáciionszkov gorinájdjenosztjov szaszo.

Te zaveseni professor je vu párisi na znanosztí akademíji drzsávajouesem naprej dávaní tou razkládao, ka je pri plúcsnom betégi neszmerni dober nászhaj doszégno, pa esese vu tákso formo, ka je szvoje betezsnike z-szirouvo ga meszá zsupov krmu — stero telko pomeljni, ka je betezsnikom szamo tiszto. vodou dávo za jejsztvíno, vu steroj sze je meszou notri mocsalo.

Richet professor je té methódus zse vu bojnszkom vrejmeni vó szprobo, zse tiszto ga lípa z-dobrim nászhajom. Zse predetím je nyegvo stímanye tou bilou, ka sze eslovecega zsitka vesenyá potrejbisnosztí nájbole vugodno ona brána priglíja, kakse szo inda szvejta vu podzémnicaj prebívajouesi lúdjé nadaljávali.

Tou vó szprobanje sze je notri poszvedoesilo na oni, stero szo szamo z-szirouvim meszom krmili, steri szo zaisztíno esúdivitno zraszli, ali tiszti steri szo szkúhano ali peeseno meszou doubili, tiszti szo sze pomali doli poszúsili, i na nikoj prisli.

Po nyegovom naprejdávanyi je na tou gori priso, na tou gledoues, ka plúcsni betezsnike szo naturno szirouvo meszou nej mogouesi pojeszti, za toga volo oni morejo szamo od szirouvo ga meszá zsupo piti.

Szirouvo ga meszá zsupa, kak je pravo, rávno vsze tiszto vszebi má, kak szirouvo meszou i esi vu velkoi meri betezsnik tou z-upo k-szebi jemlé, nyemí trno dobro i técsno szpádne brezi vszega tezsokoga céranja.

Po nyegovom naprejdávanyi szvojim betezsnikom on poprejk sztou gramov szirouvo ga meszá zsupo dá za vrácsenye.

dekla, st.

At Howell's

Extraordinary Savings!

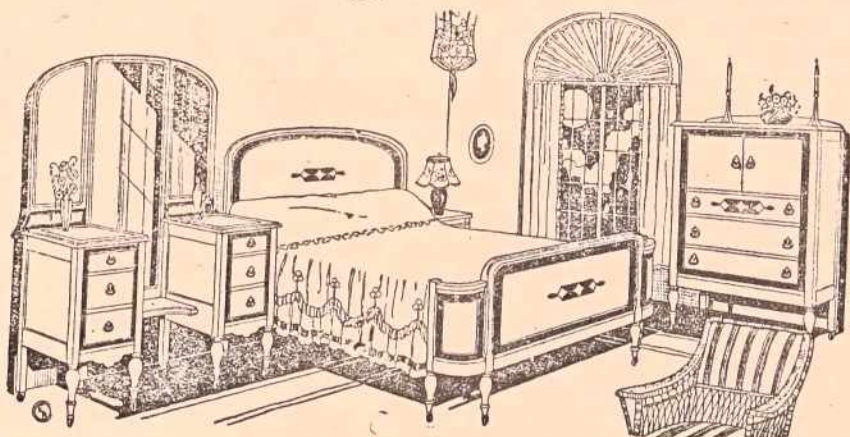
Odprite szí te- kouci racsun

Eden tekouci racsun pri Howelli vam dá zadovolcsino. Tou vász pripomere kak-semikoli kúpivali za mále penze na dojp-lacésúvanyo vu vszá kom vrejmeni, Zacs-nite vútro!

Every Item
At a Reduced
Price!

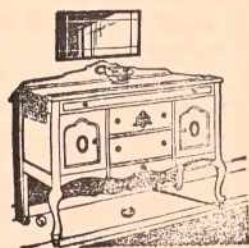
DURING OUR PRE- INVENTORY SALE

Zatoga volo, ka je vrejmen nej trno vugodno mí esese izda mámo za 30,000, vees vrejdnosztí kak bi mogli meti i stero moremo vóodati na Juliusa 1-ga, kak je nasega vóodávanya drúgi terménos. Ka naj tou vesinímo, mí moremo vkraj píusztiti nase sztroske i moremo vóodati tou blágo, Eto je edno pár kak na prilíko:

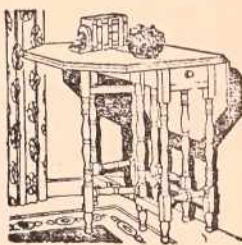
Prelejša Posztelna Hizsa! Fájni Orejov Lejšz!

Edno puno káro toga prelejšpoga pohistva píusztímo na odajo za trno nisziko cejno. Vszpanyé hizso pohistvo stero je lejpo. Med tém pohistvom jeszte vsze tou, ka eti na kejpi pokázano vidite, dvá kaszlina i lejpa posztela, vsze fájno zdelano. Tou blágo zdaj lekho dobíte za trno nisziko cejno ár vász szamo \$119.00 kosta

Queen Anne

Za Obejdúce speciálistvo. Táke blágo kak je Queen Anne kaszlin je velka vrejdnoszt vu hrámi. Fájno zdelani i trno fál ár kosta szamo \$43.00

Mocsen Szto

prilicsne moude vrátni noug szto za trno nisziko cejno zdaj. Tej sztolí szo vu trno velkom prestímányi i kvalitéti. Zgotovleni szo vu lejpom mahogany. Extra speciálnosztí za útro szamo za \$24.50

Couch Hammock

\$10.95

Velki, presztorni Couch Hammockszi, naprávleni zsuti i szeyri, z mocsnimi spríngami Trno prípravni za letosnyi núc. Kúpte ga za tou nisziko cejno.

Astounding Rug Values!

9x12 Cimerasztí Zsamatje

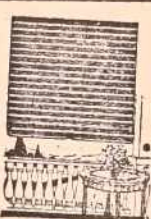
Doubili szmo prevnogo tej lejpi kárpetov, steri vszi zdaj prídejo naodajo na toj speciálnoszkaj odaji! Tej szo lejpi i zsmetní. Steri do vrejdni poglédnoti. Szkousz okouli szo cimerasztí. Fárbé szo tak lejpe, ka sze vam na prvo videjnye povidíjo. Na odajo szo za \$38.50

9x12 Nejzarobléní Axminsterje

Prelejpi Axminster kárpetjo za esúdivitno cejno! 9x12 fuszov nejzarobléní Axminsterje dober kvalitéti i trno mocno zdelani. Prevno lejpi fárb jeszte. Ponízse- ni szo zdaj na \$33.50

9x12 Cimerasztí Wiltoni

Speciálna vóodaja na Wilton Kárpetaj za tákso cejno, stera sze vam priglíja. Extra Mocsní Kárpetje — steri de vász do szmrti drzsao. Vszeféle fárbé na odajo naútro za eto nisziko cejno \$84.75

Porch Szénce

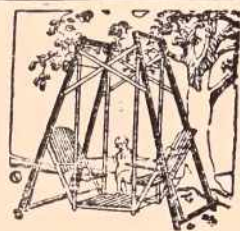
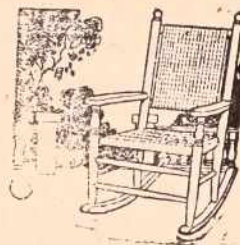
Naprávite vas porch hladnoga ino prilicsnoga vu etom leti! Ete porch szénce sze lehke ali mocne i zeléno pofárbane. Vu vszej velikosztaj.

For Porch and Lawn

Szpleténí Sztouci

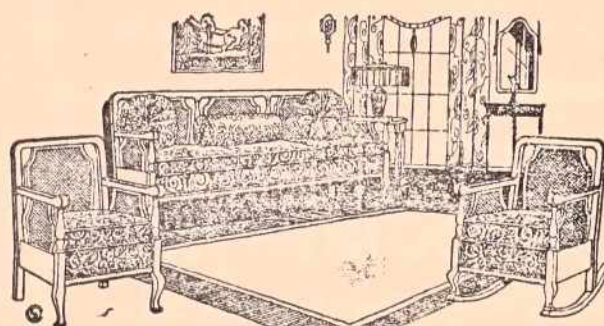
\$3.98

Tej sztouci szo fájno naprávleni i mocsní. Trno szo prípravni za porch ár sze lehke vu esisztoucsi drzsíjo. Lejpa vrejdnoszt za té penze.

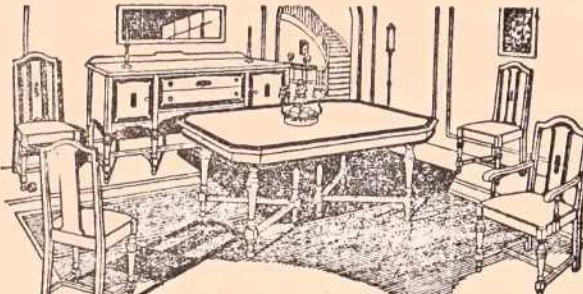

Viszécse Ujkance

Za zamerkanje vrejdna niszika cejna na zvónejsnyem pohiství vútro. Gvúšna i mocana, meszto májo vu nej stíre od rasceni lúdjé speciálna niszika cejna szamo \$10.95 za útro

Eti je edna nájfinejša vrejdnoszt za útro! Edno tákse kúpivalo, stero je trno vrejdno za eto znízseno cejno. Lejšz je vsze mahogany i zgornym taotao je prevces lejpi. Eto pohistvo sze odá za \$129.00

Tákse pohistvo vu obejdúce hizso je szkron nej mogouese dobiti za eto cejno. Oszen falátov jeszte med tém pohistvom kak eti na kejpi vidite. Lejšz je vsze orejov i lepou vózelani. Cejna je szamo \$100.611\$

THE HOWELL STORE

126-128 East Third Street

F. G. NICHOLSON, Manager.

Bethlehem, Pa.

Bethlehemszki Banki

stere porácsamo nasim szlovencom, kak nájpostenejsa i zavüpana mejszta za sparanye i povnozsávanye nájvék-sega kincsa : PENEZ.

13990

ZADOVOLNI VLOZSNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szvekle poszvedocsi, ka vöobslúzsávanye, prijaznivoszt i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznano.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT
nas bank vszigdár vu voditelszkom
pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozbsbe

Notrivlozsbeni penéz suma je vecs kak
sész million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sifkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöpridejo, ár po toj kvoti doszta menyé lüdi púsztijo v-Ameriko. Pridte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-csenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sifkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLÁCSAMO
3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE

od

PENNSYLVANIA DRZSEL VLADE
NORTHAMPTON VÁRMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

Nej je dobro na debeli lagati

Odgovor ednoj zsenzski, stera Mokromi Peteki
lázlíve glászi pripovedáva za Szlobodno Reics

Vu "Szlobodna Reics" imé-na spotlivom papéri je vu náj-zádnyoj, od májusa 30-ga numeri szledécsi szramotno lazslíve glász priso na szvekloueso, steroga eden tao od rejesi do rejesi mí tüdi notri pokázsemo, na steroga nase zamerkanye na konci dámo :

"NEJ SZO SCSELE SEN-KANOGA MESZTA METI—

trno sze je prej té junije organizéarom ponüjati senkano meszto od Am. Sz. Glásza business managera, ka prej nyim oni dájo ksenki nücati szto i vsze, ka de nyim trbelo, szamo naj offico vu toj Stampárici májo. Ali tej junije organizéarje szo sze nej tak trno vlekli za tou senkano ponüdbó, nego szo zvedávali, tak esi sze prej tou meszto vídi tisztim Zsen-szkam i Deklinam, stere szo vu juniji. Ali bogme sze je táksa najsla, stere je esese tüdi notri vu zavüpaníckoj esészti i je tá tou právla, ka esi de offica vu tom meszti, ka tá ona szvoje nouge notri nedene. Tak szo pa te vesaszí vidli i szo vëndar tüdi vö prevídlí tej organizéarje, ka sze vnougim Zsenszkam i Deklinam tá Stampá-rica nevídi, ino za toga volo szo nej vu znánye zéli senkanoga petlerovoga i Bandásovoga (kompaniszt szto-la)".

Tákse neszmerne lázsi szamo Moker Petek zná fabriká-lívatí ino mí szmo gvüsni, ka on dobro zná, ka sze je nej tak godílo, ali ka more eslovek drügo esakati od táksega falota i rávno záto sze mí nemo stükali znyim, ár esese náj-bougsi negovi pajdáske právjó, ka je on nej pri právoj pá-meti, táksega esloveka kavulje-nye pa kolieskáj oumornoga mislejnya eslovek nevzeme vu znánye. Ali mí známo, odkéj je szhájala tá klajfa : Mrs. Pörs (Linden Street) pripove-dáva tákse klajfe Mokromi Pe-teki ino sze trno esüdivamo na tom, ka ednoga mestra zsen-ne esüti szramoto, gda ednogi táksemi prousznemi faloti, kak je Moker Petek, tute pripove-dáva, ka naj tiszto vu novine píse. Naj znájo zdaj vszi szlo-venei, kakse persoune jesztejo med nami, na koj vsze szo szpölebbe tákse nepremíslene zsenzke.

Mí szmo nigdár niti v-mísz-li nej meli naso offico uníoni ponüjati, nego vszi organizá-torje, med nyimi Mr. McCabe i r. Gifford tüdi szo k-nam prísli preszt, ka naj nyim mí meszto dámo, esi bár szmo pravli, ka nemamo na tou prí-pravnoga presztora, nego esese szmo nyim mí preporácsali dvej meszti na strtom streeti, kakti vu Pozvékevom hráni i vu Preletzovoj shandy. Nego Mr. McCabe je tou pravo, ka bi oni záto ráj prinasz meli offico, ka je tou trno poznáno meszto

ino zsenzke bi esi ráj hodile, kak vu kákse privátno meszto. Na tou szmo persze zse nej mogli povedati, ka nedámo nyim meszta, nájme gda od delaveov jeszte gues, esi bár bi nam tou nej nájbole vugodno bilou, naj bi prinasz bíla uníon offica, ár doszta sztránov jeszte, odkée ne glédajo z-prijaz-nivosztjóuv na tákse szprávis-e, kak je nájme delavszki uníon, ali esi szmo mí dönok nágíbni bíli na prasnou mesz-to datí, z-tém szmo poszvedo-esíli, ka z-delavcami nájbole szimpatizejramo, ali zdaj, ka je tá offica nej prinasz, je esese doszta bole prijétno za nas biznisz.

Gda szo engliszki organizá-torje na uníonszki voditelov poguesávanyi naprej dáli, ka szo prinasz doubíli meszto za offico, na tou je gori sztánola Mrs. Pörs, stera tüdi edno esészti má ino je naprej dála, ka je tou nej dobro meszto, ár vu tou meszto ona nedene notri nogé i Mokroga pajdáskeye tüdi nedo seséle príditi. Mr. Gifford vu odgovori naprej dá, ka je nyim vsze edno, gdekoli seséjo meti, ali drágo árendo nemrejo plaesívatí i naj szí poisesejo, gde sze nyim vídi. Tak szo vözvéli na strtom streeti pod 706-tov numerov trno prípravno meszto, steromi sze mí esese doszta bole vesze-límo, kak Mrs. Pörs z-Mokrim Petekom. Tak sze je godílo tou delo i sto nevörje, tam szo zvön jedíne Mrs. Pörsa vszi ovi esesztnícke i organizátorje, steri ne noszijo klajfe Mokro-mi Peteki, pa nam tüdi nej, ár mí tákse nenücamo.

Jeli je nej szram táksó zsen-szko, stera tákse ruzsne tute noszi Mokromi Peteki ? Ví dobro znáte, ka lazsete, gda tou právite, ka knam zsenzke nedo seséle hoditi, jeli szte ví gvüsni, ka nebi seséle hoditi ? Szamo vász je szram k-nam príditi ino nász ne prígíljajte vküper z-Mokrim Petekom, k-nam nísese nema návade vu kníci hoditi z-tutami, ár esi mí sesémo tute písate, doszta vecs bi znali, kak Moker Petek, ali mí tou nemo de-lali. Známo, ka bi zvön szébe niti ednoga iména nej znali po-vedati, sto bi nej vüpaó k-nam príditi, ár steri k-Mokromi Pe-teki hodíjo, esese ne pomejni ton, ka tiszti k-nam nigdár ne prídíjo. Gvüsni szmo, ka szte Ví znali, ka sze je tou delo nej tak godílo, kak szte Mokromi Peteki naprej dáli, ali Ví szí tak seséte esémere vöszpuniti nad nami, ka preobrácsate isz-tinoszti.

Tou szí vzemite vu znánye, ka je nej dobro prej mere klajfati !

Opomínanye vu sztárom kráji cstejoucsim

Szpöstenyom goríopomínémo vsze one vu sztárom kráji cstejou-cse sterim je zse na novine naprej plácsilo doli príteklo, naj sze posz-krbíjo za tou, naj je nyigovi prijá-telje ali dobrocsíní, te etí vu amer-iki plácsajo vu rédnom vrejméní, ár szmo ovak tí ednim novine prísziljeni presztavíti, sterim je zse naprej plácsilo doli príteklo.

Tak proszímó, naj szí cstejoucsi tou vu znánye vzemíjo ino naj nam tou prasnou szpüníjo.

z-postenyom

Amerikanszki Szlovenčov Glász
Reditelsztvo.

SZLOVENEK neszmi brezi
szlovenszki novín bídti. Plá-csajte naprej na nase novine!

HLADNO LETOSNYE OBLEJCSNO PLÁTNO

Vu letosnyem vrejméní sze szpremeni vszáki eslo-vek z-gvantom. Prinasz zdaj dobíte nájnovejše plátno 36 colov sürko vu szejroj, szvekle szívo- kmiesno szívoj i bejloj fárbi \$1.00 Yd.

Szploj Bejlo \$1.20 Yd.

Piknyaszti Swiss. 40 colov sürko erdecse, Copenha-gen i Nawy szívo, esarno, zsuto, erjávo i zeléno vsze z-bejlími piknyami 50c Yd.

Voile — 36 i 40 colov sürko, doszta bouge je vu toplom vrejméní nosziti tou, kak pa nastampáni Voile 50c Yd.

Oblejcsi Gingham 32 colov sürki vu vsze féle fárba- j i formaj 29c, 35c, 39c, i 50c Yd.

CIPELOV I SLIPPERSZOV VÖODAJA

Za \$1.49—Doszta Decinszki cipelov i papuesov vö odámo za tou cejno, ár nam meszto trbej za drüge.

Za \$1.95—Mládi Pojbom Oxforde—ZsenzkePapuese i Oxforde. — Csarne i Zsute.

Za 95c—Zsenzke Bejle Canvas Papuese i Oxforde.

Za 49c—Doszta Decinszki Bejli Canvas Cipelov i z-remeni Slipperszje.

Za 10c 2 vu 1 Cipelszki Lak vsze fárbe —

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.

KÚPITE SZI VOGRSZKI- SZLOVENSZKI REJCSNIK

Jedíni trzsci Aunt Polly i divatni Stout Obüteli za Zsenzke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bíli Obüteo dati.

Velikoszt : 2½ do 12 numere
sürki i vouszki.

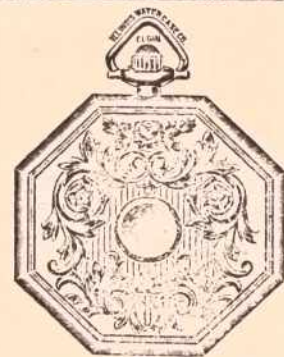
M. E. Kreidler
i Szinoyje

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

ZA ODAJO

Kí scsé pohistvo küpiti za trno fál peneze naj edno dobro príliko zdaj gori ponüca. Jeszte v-prejdnyo hízso po-histvo, Parlor szto, sztouci, divány i Victrola. Tüdi eden szam leszeni hram na Heller-town Cross Roadi, má sészti hízs i meszto je 60x140

Zvedávajte vu reditelsztvi
512 E. 4th Street

SZLOVENCÍ!

Prímeni dobíte vszigdár rokou vöre, prsztanke vüha-nice i vsze drügo záto i szzebrno poszoudo.

M. FINKELSTEIN
dobro BLÁGO, kakti na
319 ½ E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

Zavüpanícke

"Amerikanszki Szlovenčov Glász" Reditelsztvo, szpöste-nyom naznánye dá cstejoucsim, ka, kí szí té szlovenszke novine scsé zapovedati, naj szí je szamo pri nasi "Zavüpaníckaj" zapovej i naprej plácsa. Ali kí bi je Zavüpaníckom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsz-vo.

Opomínámo nase szloven-ov, naj vszigdár proszijo odpísk (nyugto) od onoga steromi z-té szlovenszke novine plácsa- i poglednite esi na tiszto ad-pískzi steroga dobíte bode toj novín imé: "Amerikanszki Szlovenčov Glász". Csi bi pa na tom odpískzi toga iména nej bílo, tak te odnász novín tüdi nemrete esakati, ár mí tákse vu znánye nevzémemo stero mí niti naznánye neho-bímo. Mí szamo onim posle-ovine i nyim nyigovo plá-esano sunio vu réd zeméno, kí do meli tákse odpísk- pokázati, steri szo od Ame-rikanszki Szlovenčov Glász novín szhájjaoesi.

Amerikanszki Szloven-čov Glász novín Zavüpaníckaj iména:

Bethlehem, Pa.

Bölecz András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Donesez Jozsef

Elizabeth, N. J.

Combatz Francis

Bridgeport, Conn.

Tkálecz István

92 Pine Street

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1912 13th Street

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO. INC.

Z-nouvimi masinami moderno notrivpelana Stamparija. — Oprávla szakseféle stampar-szko i knigovezárszko dolo vu nájkracsím vrejméní, vu náj-lepsem vöposztávlenyi sa náj-: : bole rédno cejno. : :

"Amerikanszki Szlovenčov Glász" stamparija

Vu zbughsanya institutum szo poszlali 15 lejt sztarozsno

Birouv je tak najso, ka je trno mláda na tou, ka bi oumorna zseno mogla biditi.

Vu 15 lejt sztarozsno je niti edna deklina esese nej zrejla na tou, ka bi z-szkrbnosztjov znala doprineszti hizsnoga vortivanya goridánye, stero je po redni nasztaji zseno duzsoszt.

Zgoudilo sje je pa vu Jamaica, N. Y., varasi, ka je Lena Stanford 14 lejt sztarozsno lásztna mati priszilila na zsenidev. K. ednomi 21 lejt sztarozsno pojbi je sla za zseno, ali na hitroma szo nevoule grátale, ar je vu soulo valon k-nikomi nej razmilo, k-steromi bi ednoj zseni razmiti trbelo.

Pouleg toga je pa esese vszigdar odklantivala od hramo ino je okouli lankivala z-priszpodobne sztarozsno deklina. Mozsévi je tou zse malo preves bilou ino je gori zglaszozsno na birovi, kama szo jo tidi notri pouzvali ino szo nej naznánye dali, ka kak zseno, má gviusne duzsoszt okouli hizsnoga vortivanya, stero oumorno i razmeto trbej odpravlati.

Potem je na pár kednov mér grátale, ali mláda zseno je páli zaesnoa klantivati od hramo. Na tou je mouzs tozsbo zaesno na razpitánye, ali meszto toga,

BROWN PUSPEK JE PREJ "KRIVOVOREC"

(Dale od 1-ga sztrána)

bodouesi: té szam prisziljeni vözglasziti: vu tej nevörjem!"

Tou je William Montgomery Brown puspeka bránitsztvo prouti krivovorsztva tozsbov. Ali nyega szo za krivca szpoznali ino oktobra 14-ga do szoudili ober nyega. Brown puspek do teesasz dopüseseno má vözgucsanye zdignoti prouti obzszodjenyi, nyegov bránitel je Joseph W. Sharts Dayton-szki fiskális, bivsi Ohio drszéle szociáliski governor-kandidát, kí je ob toj prilíki vözglaszto, ka vu píszni dá naprej na tiszti den szvoje vözgucsanye Brown puspek.

Vö je zglaszto tou tidi, ka z-puspekov sztojeesega szoudnistva szkonesanye de appellativao pred edno drugo z-deveti puspekov sztojeesega szoudnistvo, steroa szoudnistva na prvom meszti sztoj. William A. Leonard clevelandszki puspek.

Brown puspek je med razpravlanjom vadlúvao, ka vör je verevadlúványi, ali vö je zglaszto, ka vere szprávisesa vnozsino návukov i biblie vnozsino potrdjávanya szamo szmobiolsno vörje ino ka je on píszao, tiszto nika ne zataji.

ka bi biroviya vöpovejdala razpitánye, zsenzkico je birouv vu zbughsanya institutum poszlo. Vüpažo sje, ka tam oumornejsa grátale i nede yeas tozsbe prouti nyej.

"Ricska" je escse nej odána!

Visziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh, Durbines Sógora písztel, exfotografiszt, szkebe, vouznik itd. szo premi-nouesi kedon trno razburkani bilí. Mí szmo nyim neoproseno i ksenki glásenyé dali vu nasi novinaj, ka je "Ricska" na odaji, ar szmo szi mí nej miszlili, esi oni tou odajo vu szkrivnoszti seséjo doprineszti ino zató szmo písztali vö, ka naj jo lezsej odajo. Ali "Ricska" je prevecs mukala na tou, ar je zse szploj vöpodojena i táksega hípa je nej pripravna na szenye ino na reklám, tak szmo pa vesaszi goriprisli, ka szo sje viziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh D. S. p. exfotografiszt, szkebe, vouznik itd. zató zburkali na tom glászi. Mí szmo szi na tou nej racsunali, ka bi sje tak szkon-esalo tou trzstvo, ali zató nam naj nika nezamejrijo, ar mí szmo nyim szamo edno velko dobrouro seseli szpuniti teda, gda szmo sje popasesili nyim na pomoues biditi vu tom trzstvi, ka je "Ricska" z-klumparí-jov vrét k-odaji, bár szmo znali, ka sje tákse blágo dneszden zmetno odá i zató szmo zamer-kali, ka sje viziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh Durbines Sógora písztel, exfotografiszt, szkebe, vouznik itd. zlehka nerejsijo od té nevoule za tásko velko sumo (\$2500), kak szo vözskriesali, zdej szo szi pa tak milosztívali zravnati, ka jo prej neodájo i nanes je nej na odajo.

Tou bi esese tidi all right bilou, ali opománi prestímáni goszpoud zdej po prousznom seséjo zatajiti, ka je prej "Ricska" z-klumparíjov nanes nigdar nej bíla na odaji ino tou je "brezi vszega fundamen-to-minto-mantoma esinadrat-ta-bumszki glász" bio! Ali toga sje mí vöporszimo, bár szmo veseni táksemi, ka vu rejesi bodouesi goszpoud radi srajfajo-zsmiesajo-szüesajo vszáki nyim nej prijéten glász, ali zdej ednouk sje tak fál nepodám, ar nej menyé, kak od \$500, z-reesjou: pészttou dollárov jeszte gucs! Tásko velko sumo na gavallérszki ponúdlíjo gori viziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh, Durbines Sógora písztel, exfotografiszt, szkebe, vouznik itd. esi mí poszvedoesimo tisztoaga imé, kí je nam tou pravo ka je "Ricska" na odaji, ali opomí-

nani goszpoud zdej goriplácsa-jo na tou trzstvo, gda sje etak obrnéjo k-nam: "...esi Tí petlar mores poszvedoesiti tisztoaga agenta imé, stero je tou tebi ali pa vu toj vasoj Stamparieski povedo, ka tebi za tiszto Szlobodna Reics reditel dá 500 dollárov."

All right, viziko prestímáni goszpón onej... "Reditel", tisztoaga imé nyim mí z-rad-dosztjou ovádimo, stero je szledéese: Mr. John O. Mertz, Lehigh Walley Review novin reditel, 819 Turner St. Allentown, Pa. Té goszpoud je pravo tiszti glász, steroa szmo písztali! No, ka povejo na tou viziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh, onej... "reditel"? Na tou pa dónok nedo mogli milosztívno povedati, ka je lázs, ar je tou doszta vüj esülo, tiszti goszpoud je pa nej táski prouszen, leszene gláve reditel, kak oni i vu nyegovoj rejesi sje mí nanes nedvojíjemo, mí vörjemo, ar szmo mí zse té glász od drugi tidi vöeskrát esüli.

Visziko prestímáni goszpón L. P. Kardosh, Durbines Sógora písztel, exfotografiszt, szkebe, vouznik, itd. Známó, ka szo oni trno-trno posteni i velkoga znányi pa moudergoszpoud po bozsem zravnanyi, známó, ka je nyuva düsna-vejszt esízta kak kristál, oni szo nevgovorno doszta dobrotivnoszti vesínoli zse do eti mao szlovenszkomi národí, oni szo pozdignoli vu znanosztí, vu kulturi, vu postenyej tou nase neszrécsno lúdsztvo tak viziko, kak dnesz — hvála Bougi — sztojí, oni szo sztrázsnik nasega lúdsztva, naj ji nisee nepozsré, oni szo nász vbougi szlovenecv jedíni talizmán ino esi je stokoli vu nevouli, naj sje k-nyim obrné, oni sje na vszákom grejsniki milosztíjé-jo, pa ga dobrovolno rejsijo z-Durbines Sógorom od vszáke prekunyne nevoule za nevolni máli pár deszetk, — ali sto je mogouesi na etom meszti vsze nyuve nevgovorne dobrotivnoszti, doli szpízati, zató sje naj zadovolíjo szamo z-telkim eto pout.

Vsze tou vu znánye vzévi, sje vüpamo, ka do znali goszpoud biditi szvojeimi plemenitomi obecanyi, stero szo bíli milosztívni ocsiveszno, z- "Rieskov" vözgláseno oblúbi-ti, ka oni plácsajo 500 dollárov.

KORINE

Nájlepse korine za gosztivanye, ali za kaksí kóli drúgi poszeo szamo prinasz lehko dobíte za to nájnizsico cejno i vu nájkratsisem vrejmeni. Prídte notri, gda de vam na korine potrebjesina.

T. M. HOGAN

KORINAR
331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom. Primeni sje dobíjo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksa lekte riska náprava, stero sje pri hrámi i biznici núca.

Csi lübite zsmajno jejsztvino tou szamo vu

"Petöfi Restaurant"-i

429 E. 4th Street, dobíte

Zouszedni sztolí za zsenzke

Cejna je nájrednejsa.

Rédno vöobszlúzsávanye

Kosta sje dobí poprejk plá-

osano na cejli mejszec za

nájrednejsa cejno

TÓTH MARGIT

LÁSZTKINYA

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sje hizse vödájó,

na kénde ali na meszece.

Fájny notri szprávlene hi-

zse, elektrik i gáz poszvejt.

PRACZKO i NÉMETH

311 E. 3rd Street

SPECIÁLNO

Vszigdar ospieseni klabájsz-je (Ever Sharp Pencils) i nájbougsa za píszanye péra sje zdej dobíjo trno fá.

Cejna je püscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbny na dobre péra i klabájsze, naj szi zdej küpi.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street

Bethlehem, Pa. (So. Side)

VOGRSZKA PIÁNE i POPEJVKE SOULA

Bethlehemszkim szlovencom z-postenyom naznánye dam, ka v-Bethlehemi v-blúznój prisesztnoszti

PIÁNE I POPEJVKE SOULO

zacsne. Vu akadéminszkom methodusi vesim i vszáki 6-ti meszec z-obdrzsánim koncertom poszvedoesijo moji solárje od nyigovoga naprejidejnya,

Glászite sje na mojem prebiválisesi:

710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igrateakadémiye egzázmena diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya.

NAZNÁNYE

Bethlehemszkim szlovencom szpostenyom naznánye dam, ka szam

ZOBÁRNO KANCELARO

oudpro, gde szlovencom vszigdar na szlúzsbo sztojím.

Od nájprednejsaga vöobszlúzsávanya i nájfinejsaga dela sje naprej zagvúsam szlovenszke podpérájouese.

Dr. LOUIS C. ZIEGLER

307 East Fourth Street Bethlehem, Pa.

OBVARVAJTE DECINSZKI POGLÉD

z-sterov prilíkov szle di doszta nevol lehko rejsíte dejte. Pojeb ali deklieska zdobri zglíjaními ocsálami vu právom vrejmeni sje lezsej vesí, lezsej spila, jej i szpí bougse ino je zdravejsa dejte.

Mí szamí brúszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D.

OPTIKAR

107 West Fourth Street Bethlehem, Pa. (So. Side)

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI

VU

NEW MERCHANTS HOTELI

BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájboukse vöobszlúzsávanye. — Primejrna cejna

W. E. HOCH, Lásztufk.

Vu potrejbnyom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvnré — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlíte kaksá nevolá je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnoszti vu zími, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vöes vrejndno kak pa millon fúntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Jekla, st.

Vu toj ouszvetnoj minuti szam sje z-erdésio tak, kak milosztívnoaga goszpouda huszárove szvétesnye laese, ino tou szam szi miszlo, esi bi jazs k-Széchenyi Istváni sou, ka naj mí haszek vzeme, — nej bi mogo jazs drúgo biditi, kak logouv ogíbajoesi jáger, siri konyév gonécsi kocsis, ali orglarszki vesnicski skolnik. Prestímajo milosztíven goszpoud ednoga sésztdvajsztí lejt sztaroga ficka za isztino nevesákano krotkoszt; ali na tom sje naj tidi ne esúdivajo, ka szam z-touv niesesztnosztjou nanes nej sou k-Széchenyi Istváni, obprvim zató: ka naj rejszan tou ne právi: ka nanes ne grátale drúgo z-méne, kak kocsis; obdrúgim znáo szam, ka je Hegy-falússyova famílija sztarínszka, ino nej bi bio rad, ka bi z-táksim iménom komikoli — kocsis bio.

K-vesenyej szam sje préjao, milosztíven goszpoud, jezika szpoznánye mí je vu dosztim pomágalo, ino Boug mí je tidi pomogo, ar szam do táble birouvstzva priso, ino kak szam sje po szlúzsbenici dao zglásziti, — za plemenitoga goszpouda szam grátale. Od toga vöes nigdar nesese biditi, ar je tou edna velká rejes, tou pomejni, ka nam prestímánye. Ednouk nevuesenoga ficka, — vesenýa lübévaga plemenitoga goszpouda szam seseo notri pokázati plemenitomi goszpoudi, ino ar eti vu kroglíni prebívam, zselo szam sje notri pokázati za ední esúdni násztajov volo. Ponújajo mí milosztívnoa titulo, ali brezi mojega szlúzsbeniya, ino esi bi na tou náginé nej bio, za ednoga od prvejsega mojega vrsztuoga násztaja volo me na szmejsnoga sesé níká djáti pred mojim postenim testtövom, kí do ete vöre szi tak miszli, ka szam nyegovo hesér z-lübévoszti vzéo za zseno, kakda je tou tidi isztina. Ali nej ka bi

Nevedoues je nouvo szlúzsbenico vzéo gori sztári goszpoud, stera je hizsne goszste, blízánye nej poznala. Aládár je z-ouszvetnoj oumornosztjov sztoupou notri vu prvo hizso, ino szlúzsbenico je od návade bole po zadrzsávajouesem glászi pítao:

— Domá szo sztári goszpoud?

— Domá! — je odgovorila szlúzsbenica, — naj zglázm notri plemenitoga goszpouda?

— Povejte nyim, ka bi plemeniti goszpón Hegy-falussy Aládár rad guesao zsnými.

Szlúzsbenica je od litere do litere tak zgláztala notri goszpón kamarási, ka plemeniti goszpón Hegy-falussy Aládár seséjo notri príditi.

— Naj idejo notri prosím! — právi lapica ino je od témena do péte poglédnola toga mládoga csloveka; ar je zvönejsnye znamejnye iszkala, ka jeli sje pozna na nyem tiszto, ka je sztári goszpoud zavolo plemenite titule mrnyavo, ka: té je odnoro?

— K-goszpón plemenitomi Hegy-falussy Aládári mam szreco? — píta sztári na esemer-szti.

— Tak je, tiszti plemeniti goszp. d szam jazs, ino esi mí dopúsztfjo milosztívnoszt vádim nyim mojo preminoueseto, ino na konei naj bodejo milosztívni povedati, esi k-Hegy-falussy-ovom famíliji szlúsim, ali nej?

— Naj szi milosztíjéjo doli szediti plemenitomi goszpoudi ino naj naprej dájo szvojo zgodovino: vüpam sje, ka de intereszántna.

Aládár je doli szej, po dugom potúvanyi, po velkom düsevnom zburkanyi je dobro szpadnolo pocsívanye.

— Ka naj milosztívnoaga goszpouda ne znorim, — právi Aládár, — dvá csloveka nyim pokázsem notri vu ednoj persouni. Do sésztdvajsztí lejt szta-

Rockefeller dá gori zózi-dati porüseni kathedrá-lis vu Rheimsi

Eden million dollárov je dao mládi Rockefeller na té cil

John D. Rockefeller jr. je eden million dollárov dárivao Francuskomi országi na poprakov sztroske za rheimski kathedrális (piispekova církev) i versailleske pa fontainebleau-szke paláce. Rockefeller je vözglászo, ka z-tejmi eden million dollárami zselej z-tála kre francuske küneslarje vdá-noszt, z-tála pa kre francusko-ga národa szvojo lübézen i postüvanyé plásati.

Vu zádnyí deszeti lejtaj je nájmre rheimszki kathedrális trno vu zsalosztnoj sztávi. Katedráalisa sztreja nemre prouti sztáti vihéra zniesávanyi ino vszákó pobéranyé je zopsztoszko bilou, ár francuske nema-jo telko penéz, ka bi kathedrális v-réd posztavili.

Od 1914-ga szeptembra do konca bojnie szo némei nepre-trgnyeno bombardirali Rheims ino szo trno szportüsilí preleji velki i héresen kathedrális tüdi. Francuski ország sze je nevgovorno razburkao nad tém dogotkom, ka szo némei nej milüvali sztrejlati na té kathedrális ino esese szo ne-utrálí országi tüdi probali protestejrati, ali némei szo na tou naznányé dáli szvejtí, ka szo francuske rheimszki kathedrális za fészung, za grád pontücali gori ino vu fásko for-mo szo po pravici francuske bílí tiszti, kí szo kathedrális obprvim vu bojne szlüzsho posztavili.

Versailleske i fontainebleau szke paláce i ogradese ki szo tüdi vu zsalosztnoj sztávi, ali na Rockefellerovi penézaj tiszte znouva lehko nazáj posztávijo vu prvejso précinbo.

Poincaré vezdaj zse buknye-ni miniszterszki predszednik je zléknyenim gláskom povedo zahválnoszt za tou obilno dá-riüvanyé, z-sterim Rockefeller poszvedoesi, ka Francuskoga országa küneslarszke szpráve cejlomi szvejtí vrejdnoszt známenüjejo.

Rockefeller je po szédmi lej-taj láni bio obprvim vu Fran-cuskom országi ino trno ga je razzsalsosztí, gda je nevgovor-no lejpi zidin tuzsno sztávo vido.

Lejpa veszélnica

Premínueso szoboto véesér je bila Hrvatskoga Delavszko-ga Pevszkoga Drüstva trno lejpa veszélnica vu Ukrainszkom Halli, pri steroj prílikí je trno lejpi program bio vküper posztávleni. Zmejsana dalárda je trno lepon popejvala pod vodsztvom Koprisek szlovenszko skólnika, prevecs lejpi je bio zsenszki duet Mrs. Kopri-sek i Miss Balasko Fanny, kí szo "Ftíeska zsaloszt" iména trno lejpo peszen dalé naprej. Mála Mary Zelko i Mary Pot-lacsek szo lepon versuse dekla-mérale, na szlejdnye je pa edna povidna zmejnba bila naprej dána, stero szo horvaeski bratje z-Philadelphije spilali z-velkov zadovolnosztjov. Po programi sze zaesno plesz, ste-ri je drzsao do pounoesi. Szlo-venci szo vu velkom raesuni bílí nazouesi ino szo sze veszélo esütíli.

Pét solszki pojbov sze je na szamovmorsztvo nakanilo.

Vu Pontaic, Mich., vársi je velko szenzáció zbüdilo premínuesi keden pét High schoolszki díjákov na szamovmorsztvo vküppoguesanyé i ednoga pojba mrtelnoszt, drü-goga pa na szamovmorsztvo nadignyenoszt.

Od pét na szmrt nakanyeni pojbov szta dvá zdrzsala vu kontraktusi zavézano goridá-nyé, trije szo pa nej szpunili szvojo duzsnoszt. Eden 15 lejt sztar Joseph Muse je esemér szpio i za pét minut je zse m-tev bio, eden 14 lejt sztar Gu-rald Hale je tüdi vu lampe vzéo esemér, ali vö je plüno i z-jáv-kanyom je bejzsao k-materi, ka naj pomága na nyem, jezík nyemi pozsgao esemér.

Ovado je pojeb, ka ga Jo-seph Muse narátio i zvön nyega esese drüge trí pajdáse tüdi na tou, ka naj sze zaprá-vijo. Vadlúvao je pojeb, ka szo rejszan nakanili pojbe mrejti, ár ji Arthur Selden solszki na-mesztni direktor trno oszra-moutao pred razrédom.

Vu vársi szo z-esüdnoszt-jouv guesali od toga, ka kak naj obravnávajo deco vu high schooli, ka sze na ednouk pét pojbov razzsalsosztí na telko, ka sze na szamovmorsztvo nakaní-jo.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szloven-szki novínaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej po-trejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsvouesi na-si bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glasüvájoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo do-bíjo i szaksega szlovena pri-jaznívo vöobszlüzávajo.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

VELKO

dobroto vesínite, drági szlo-venci, esi sze v-storaj szpome-néte, ka szte vu nasi novínaj esteli glasüvanyé.

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prínasz sze dobi szákxa zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

Dupliske Stempline

dobíte pri vszákóm küpivali esi ví szebov priné-széte eto glásenyé. Mí dávamo szíve (Merc-hants) i erdecse (Security Stempline.

\$1.00 Zsenszke "Pointex" petámi zsidene Strunfe Speciálno, pár **79c**

\$1.25 Zsenszke Förtöje, steri szo zapranýé —lejpe moude **95c**

\$1.25 Pojbinszki szetkání Gvanti Speciálno **98c**

\$3.00 Deklinszki piknyaszti Swiss Oblejesi Speciálno **\$1.98**

\$5.50 Zsenszki vsze, Wool Crepe Gyanke English Broadcloth Oblejesi Speciálno ... **\$4.79**

\$5.50 i \$6.00 Zsenszki piknyaszti Swiss vszeféle fárbé Speciálno **\$3.98**

BRONK'S

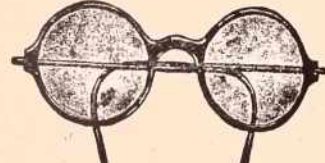
833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
"Nájbeugsi kvalítét za nájnizsiso cejno"

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone, Cedar: 4135-M

Primeni-dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Prídte vu
S. MALLIN, Vörarszko bauto.
729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

SZLAMENI KOLAPOŠJE

Prínasz dobíte nálepse Szlamene Kolapose
Mí mámo vase mere, vaso moudo i vaso cejno.

\$1.50 do \$3.50

Nouve féle szrakice zgolejrami, stere szo trno
prípravne za letosnyo nosnyo.

\$1.00 \$150\$ 2.00

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdécse ali Szíve Stempline
dobíte z-etim glasenjom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200,000.00 Cejlo Imányé \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Arende
4% Interesa plásá na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, kí azi scsé dobro frisko meszou küpiti
en sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi szák-
féle frisko meszou za rédno cejno.

842-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszígdár dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, esi
prídete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou ná-
bousko blágo za nájrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztnik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznányé dam vszém szlovencom, komi de potrejbno
na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi ná-
bole postenejse vö obszlüzseny

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

roszti szam gori zrászo za goszpódiesá, náveso szam
sze véesféle jezíkov guesati, nisterni metercentov
sztrekájsszko prájú szam tázosztrejlo, na vráble,
závee, leszice i díve szvínýé, pszouv plod poznám,
zadoszta povidni szam sze gezdio, stiri konye szam
lúšno gnau vu oszmoy figuri, znau szam níkej malo
ga piano spilati, ino esi bi denésnyi dén bio esese
tiszti sésztadvajszeti lejt sztar: milosztiven goszpoud
bi za nevejdue prejdnyosztí Hegyfalusiovoga iména,
dáli pét rajnski, ino po mojoj znanoszti bi me porá-
esali níkam za jágra, stiri konyov kocsisá, ali na
trno vizíko miszlévi, vu orgolszko církev za vesz-
níeszkoga mestra; ár esi gli 26 lejt sztarosztí lehkos-
ki zsvilejnyi, nej bi sze zavrgo na tásko neszrám-
noszt, ka bi drügo oupravico prevzéó, kak pa stero
znam.

Sésztadvajszeti lejtne sztarosztí mojega znányá szí
raj ne miszlíjo milosztiven goszpoud na moji sztarí-
sov téssen bongiláris, ali szkouposzt. Vu mojem
vrejmeni szo goszpódiesé tüdi zvéksega szamo na
telko dáli vesiti, szamo ka szo tiszti goszpódieske
bílí, szo povedali nyim, ka je bouszi nong szíromáki
valon glavou terejousca znanoszt, stera esi do nébe
szégne, za ronyavo pláeso szlüzsi velkoga goszpouda,
kí sze potem szmejé, ka sze znanoszt ponízi, z-doj-
vzétim klobükom sztojí pred nyim, ino szám vadlú-
je z-reesjouv, ka: ponízen szluga, ka do milosztü-
vali nyemi zapovedávati ?

Ali zgoudilo sze je vu sésztadvajszetoj lejt mojoj
sztarosztí, ka vu mojoj nazouesnosztí je eden plemen-
niti goszpou fiskális ednoga táksega goszpódiesá
goriponüdjeno "ti" prijátelsztvo odvrgo. Isztina je,
ka je goszpódies od sompánije voumoten posztánov-

si grátio tak méhki, ino esi sze sompánija vöszpári
zsyegove gláve, pozábi tikanyé; nego jesztejo-
momenti, vu steri sze naednouk vösztrejzsi eslovék
— ino moj goszpódies je tüdi tak obhodo, gda je fis-
kális tou pravo, ka k-tomi oumorhomi deli, kakse je
"ti" prijátelsztvo, dnez trno dobro volou máta, —
tak pa naj esákata do notriposzvedoesenya; ár je
trejzen fiskális tou pravo, ka z-prijátelsztva telko
trbej prevzéti, kelko zájenno on tüdi lehko dá.

Vöríte mi milosztiven goszpoud, obprvim szam
esüó do sésztadvajszeti lejt moje sztarosztí, ka je bou-
sza pamet nej szamo trno ponízen szluga, ali nanes
"ti" prijátel nesese bídti: ino esese je tak bátriven
bio med spájszanyom gori opomenouti tisztoza hípa
zse héresnye Széchenyi I-tvána reesi, stere je ob prí-
líki europejszkoza imenitnoga péskoga potüvanya
na granici pravo Vesselényiji: "Glédaj prijátel,
kak lejpi je ete ország! natura kelko kinsá je na-
klála na nyega, ino ka bi bilou zsyega, esi bi vogrzs-
ki eslovék sztarisko povnozávati, szvojo moues
esedno prigljáti, pamet pa esedno náicati znau!"

Tak szo szí miszlíli okuli sztojécsi, ka goszpó-
dies za vüja vdári fiskálisá. Jasz bi pa rad küšno
— nyegovo rokou, milosztiven goszpoud; nego nej
szam vüpa. Fiskális je drügo tüdi pravo, — szvek-
lo poumlim, ka sze je na Metternich-ove reesi zezá-
vao, gda sze je od vogrzszkoga národa etak vjávlaó:
"Csi vogrzszi národ meszto prázni titulov szvojemi
prestímánya zselejnyi drügi presztor nájde ino vu
szvojoj pámeti, szkrbnosztí i boréjnyi okouli szbe-
nájde nájplemenitejsi dár: zmosznoszt gráta, steroj
meszto zapovedávanya prijátelszko desznico trbej
podeliti."